

Roczna ANALIZA stanu gospodarki
odpadami komunalnymi na terenie Gminy
ŻYRAKÓW za rok 2021.

Żyraków, dnia 20 kwietnia 2022 rok

Spis treści

1. Wstęp	
1.1. Cel opracowania analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi	
1.2. Regulacje prawne w zakresie gospodarowania odpadami	
2. Gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie gminy Żyraków	
2.1. Charakterystyka Gminy Żyraków	
2.2. System gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie gminy Żyraków	
2.3. Stan ludności w gminie Żyraków, a funkcjonowanie systemu śmieciowego.....	
2.4. Ilość odpadów komunalnych odebranych z terenu gminy Żyraków	
2.5. Osiągnięte poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania w gminie Żyraków.....	
3. Analiza Finansowa funkcjonowania systemu	
3.1. Koszty funkcjonowania systemu	
3.2. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi	
3.3. Możliwości przetwarzania odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy Żyraków.....	
3.4. Odpady zawierające azbest	
3.5. Wnioski końcowe	

1. WSTĘP

Na podstawie art.3 ust.2 pkt. 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jedn. Dz.U. z 2021 r. poz. 888 ze zm.), gminy zostały zobowiązane do wykonania corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Analizę sporządza się za rok 2021 do dnia 30 kwietnia 2022 roku (za poprzedni rok), a podstawą opracowanej analizy są sprawozdania sporządzone przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmioty prowadzące punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych, roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie danej gminy oraz innych dostępnych danych.

1.1. CEL OPRACOWANIA ANALIZY STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI

Obecnie opracowany został kolejny dokument stanowiący „Roczną Analizę Stanu Gospodarki Odpadami Komunalnymi na terenie Gminy Żyraków za rok 2021”, sporządzony w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Analizę sporządzono na podstawie:

- art.3 ust.2 pkt. 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jedn. Dz.U. z 2021 r. poz. 888 ze zm.), w tym:

Gminy dokonują corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi;

a) możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania,

b) potrzeb inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi,

c) kosztów poniesionych w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych,

d) liczby mieszkańców,

e) liczby właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6–12,

f) ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy,

g) ilości zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania odbieranych z terenu gminy.

Ustawodawca w sposób niezmiernie szeroki określił obszar obowiązkowych zadań gminom w zakresie utrzymania czystości i porządku na jej terenie, o czym będzie mowa w kolejnych rozdziałach analizy.

Sposoby zapobiegania powstawaniu odpadów zostały określone w Krajowym Programie Zapobiegania Powstawaniu Odpadów.

1.2. REGULACJE PRAWNE W ZAKRESIE GOSPODAROWANIA ODPADAMI.

Przy sporządzaniu niniejszej analizy opierano się o dokumenty o charakterze strategicznym, tj.:

1) ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jedn. Dz.U. z 2021 r. poz. 888 ze zm.). Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach określa zadania gminy oraz obowiązki właścicieli nieruchomości dotyczące utrzymania czystości i porządku, a także warunki udzielania zezwoleń podmiotom świadczącym usługi w zakresie objętym regulacją ustawy.

2) Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Podkarpackiego 2022 PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO NA LATA 2020 – 2026 Z PERSPEKTYWĄ DO 2032 ROKU . Załącznik nr 1 do uchwały Nr XXXVI/584/21 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 26 kwietnia 2021 r.

3) Krajowy Program Gospodarki Odpadami 2022 przyjęty uchwałą nr 88 Rady Ministrów z dnia 01 lipca 2016 r. (M.P. , poz. 784).

4) Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 699.).

5) Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (tekst jedn. t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1973 z późn. zm.).

6) Ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 1114)

7) Rozporządzenie Ministra Środowiska Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 19 grudnia 2021 r. w sprawie rocznych poziomów recyklingu odpadów opakowaniowych w poszczególnych latach do 2030 r. (Dz.U. 2021 poz. 2375)

8) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 czerwca 2016 r. ws. wzorów sprawozdań o odebranych odpadach komunalnych i zebranych odpadach komunalnych, odebranych nieczystościach ciekłych

9) Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. z 2020 poz. 10).

uchwały Rady Gminy Żyraków

- z dnia 02 grudnia 2020 r. Rady Gminy Żyraków Uchwała Nr XXI/232/20 w sprawie: Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Żyraków wraz ze zmianami
- z dnia 11 września 2020 r. Rady Gminy Żyraków Uchwała Nr XIX/215/20 w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatą za gospodarowanie odpadami komunalnymi wraz ze zmianami
- w dniu 30 grudnia 2019 roku Rada Gminy Żyraków przyjęła uchwałą Nr XII/144/19 w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie Gminy Żyraków
- w dniu 30.12.2019 r. roku Rada Gminy Żyraków przyjęła uchwałą Nr XII/145/2019 w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy oraz określenia warunków i trybu składania deklaracji za pomocą komunikacji elektronicznej
- w dniu 25 lutego 2016 roku Rada Gminy Żyraków przyjęła uchwałą Nr XVII/133/16 w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi

2. GOSPODAROWANIE ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY

2.1. CHARAKTERYSTYKA GMINY ŻYRAKÓW

Gmina Żyraków zajmuje powierzchnię 11 038 ha, w skład której wchodzi 13 sołectw (tj. Bobrowa, Bobrowa Wola, Góra Motyczna, Korzeniów, Mokre, Nagoszyn, Straszęcin, Wola Wielka, Wiewiórka, Wola Żyrakowska, Zasów, Zawierzbie i Żyraków). Łączna ilość mieszkańców gminy to 14351 osób (stan na 31.12.2021 r.). Leży na terenie doliny Dolnej Wisłoki oraz Wysoczyzny Tarnowskiej. Krainy te są częścią Kotliny Sandomierskiej i w obrębie gminy Żyraków Wysoczyzna Tarnowska ma formę zwartego płatu o łagodnej, pagórkowatej rzeźbie. Leży w regionie dębickim.

Przez teren gminy Żyraków przebiega autostrada A4, która dzieli gminę na dwie części. Autostrada przebiega przez grunty miejscowości Wola Wielka, Wiewiórka, Góra Motyczna, Straszęcin, Żyraków.

Na odcinku autostrady A4 przebiegającym przez Gminę Żyraków znajduje się węzeł autostradowy „Dębica – Żyraków” powiązany z drogą powiatową nr 1180 relacji Dębica – Zdzierzec i drogą powiatową nr 1184 relacji Chotowa – Przeclaw.

Gmina posiada również spory potencjał turystyczny. Zróżnicowana charakterystyka terenu oraz duże kompleksy leśne idealnie nadają się do pieszych i rowerowych wycieczek.

Największą atrakcją turystyczną stanowią malownicze, zabytkowe zespoły dworsko-parkowe w Korzeniowie, Straszęcinie i Zasowie i Żyrakowie, liczne kapliczki przydrożne, zabytkowe kościoły. Są to doskonałe miejsca do sobotnio-niedzielnego wypoczynku na łonie natury.

Gmina Żyraków ze względu na atrakcyjną lokalizację zawsze przyciągała do siebie przedsiębiorców. Sami mieszkańcy wykazują również dużą przedsiębiorczość. Większość podmiotów ma charakter małych i średnich przedsiębiorstw, dających zatrudnienie mieszkańcom. Obserwujemy ciągłe powstawanie nowych podmiotów, których działalność inspirowała powstająca autostrada. Najbardziej dynamicznie rozwija się sektor handlu, gdzie dominuje sprzedaż artykułów spożywczo – przemysłowych.

2.2. SYSTEM GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY ŻYRAKÓW.

Opracowany przez rząd Krajowy plan gospodarki odpadami oraz jego Aktualizacja odnosi się do odpadów, które powstały w Polsce, a przede wszystkim do odpadów komunalnych, odpadów niebezpiecznych, odpadów opakowaniowych, a także komunalnych osadów ściekowych, wyznacza szczegółowe kierunki i cele gospodarki odpadami komunalnymi. Zakłada rozwój selektywnego zbierania odpadów, budowę instalacji do odzysku materiałowego i energetycznego oraz ograniczenie składowania odpadów wyłącznie do odpadów przetworzonych. Jest podstawą do opracowania Wojewódzkich Planów Gospodarki Komunalnej oraz wszelkich działań gmin.

Województwo podkarpackie, na tle innych województw kraju charakteryzuje się dość znacznym rozproszeniem zabudowy i dość znacznym udziałem mieszkańców terenów wiejskich i małych miast w ogóle ludności województwa. Mieszkańcy dużych miast (> 50 tys. mieszkańców, tj.: Rzeszów, Przemyśl, Stalowa Wola, Mielec) stanowią zaledwie ok. 17,6% ogółu ludności województwa, mieszkańcy małych miast ok. 23,5%, zaś mieszkańcy terenów wiejskich aż ok. 58,9%.

Powyższe uwarunkowania stwarzają znaczny potencjał do możliwości zagospodarowania odpadów „u źródła” – zwłaszcza zagospodarowywania bioodpadów w ramach przydomowego kompostowania.

Ponadto przy rozproszonej zabudowie istotna jest także rola PSZOK (gdzie właściciele nieruchomości mogą samodzielnie dostarczać odpady komunalne, w tym zwłaszcza odpady problemowe) albowiem indywidualny odbiór odpadów przy takiej charakterystyce zabudowy jest relatywnie droższy niż przy zabudowie zwartej / skupionej. W zabudowie jednorodzinnej (która zdecydowanie dominuje w województwie) znacznie łatwiej jest też egzekwować efektywność selektywnej zbiórki odpadów niż w przypadku zabudowy wielorodzinnej.

Gmina Żyraków z dniem 1 lipca 2013 r. przejęła obowiązki zorganizowania odbierania i zagospodarowania odpadów od właścicieli nieruchomości na których zamieszkują mieszkańcy, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę.

Nieruchomości niezamieszkałe na terenie Gminy Żyraków nie zostały objęte nowym systemem. Przedsiębiorcy prowadzą zagospodarowanie odpadów na zasadach dotychczasowych.

Na terenie gminy występują „dzikie wysypiska śmieci”. Wprowadzenie nowego systemu śmieciowego w 2013 roku zmniejszyło występowanie dzikich wysypisk.

- opakowania po lekach lub przeterminowane leki, można wrzucać do specjalnych pojemników ustawionych w ośrodkach zdrowia.

Zbiórki doraźne obejmują: zbiórkę mebli, odpadów wielkogabarytowych, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, zużytych opon, z miejsc zbiórek doraźnych zebrane w sposób selektywny następujących frakcji odpadów: mebli, odpadów wielkogabarytowych, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego - w każdej ilości z wyłączeniem zużytych opon (odbiór 4 szt. opon)

- ponadto dla mieszkańców Gminy Żyraków funkcjonuje 2 Punkty Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOKi), które są czynne trzy razy w tygodniu; we wtorki, czwartki i soboty

Adresy

1) Tuszymą 140 D

2) Czarna, ul. Spółdzielcza 18

- w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych zebrane w sposób selektywny są: papier, szkło, metale i tworzywa sztuczne, odpady opakowaniowe wielomateriałowe, bioodpady; odpady niebezpieczne przeterminowane leki i chemikalia, odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek, zużytych baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, mebli i innych odpadów wielkogabarytowych, zużytych opon (z zastrzeżeniem, że pochodzą z pojazdów o całkowitej masie do 3,5 tony, które nie są wykorzystywane do prowadzenia działalności rolniczej i gospodarczej), odpady budowlane i rozbiórkowe oraz odpady tekstyliów i odzieży, zimne popioły - w każdej ilości.

- popioły i żużle z domowych palenisk odbierane są z terenu nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy zabudowanych budynkami jednorodzinnymi – w terminie od 01 listopada do 30 kwietnia każdego roku.

Na stronie internetowej gminy www.zyrakow.pl w zakładce „system śmieciowy”, znajdują się szczegółowe informacje na temat funkcjonowania systemu śmieciowego.

W zabudowie jednorodzinnej odpady zmieszane gromadzone są najczęściej w pojemnikach lub workach koloru czarnego znajdujących się na posesji, natomiast materiały surowcowe, w tym opakowania zbierane są głównie w workach o różnicowanej kolorystyce.

Dla potrzeb selektywnej zbiórki odpadów stosuje się oznakowania kolorystyczne pojemników i worków

- 1) odpady z tworzyw sztucznych i metali oraz odpady wielomateriałowe, - pojemniki w kolorze żółtym, oznaczone napisem: „**Metale i tworzywa sztuczne**”
- 2) szkło – pojemniki w kolorze zielonym, oznaczone napisem „**Szkło**”,
- 3) papier; w skład którego wchodzi odpady z papieru w tym tektury, odpady opakowaniowe z papieru i odpady opakowaniowe z tektury, zbiera się w pojemnikach koloru niebieskiego, oznaczone napisem „**Papier**”,
- 4) bioodpady – pojemniki w kolorze brązowym, oznaczone napisem „**Bio**”,
- 5) popiół i żużel z domowego paleniska – pojemniki w kolorze szarym, oznaczone napisem „**Popioły**”,
- 6) niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne – pojemniki w kolorze czarnym, oznaczone napisem „**Zmieszane odpady komunalne**”.
- 7) do zbierania odpadów na terenach przeznaczonych do użytku publicznego (chodnikach, przystankach komunikacji publicznej, w parkach itp.) stosuje się kosze uliczne w ilości odpowiedniej do natężenia ruchu pieszych.

W zabudowie wielorodzinnej odpady zmieszane gromadzone są przede wszystkim do pojemników zbiorczych oznakowanych kolorystycznie, zlokalizowanych w wyodrębnionych miejscach przy posesjach, podobnie jak odpady segregowane, które zbiera się w systemie wielo- pojemnikowym. Taki sposób gromadzenia odpadów będzie utrzymany na terenie gminy Żyraków.

Tabela Nr 1 (źródło - Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami 2017 r.)

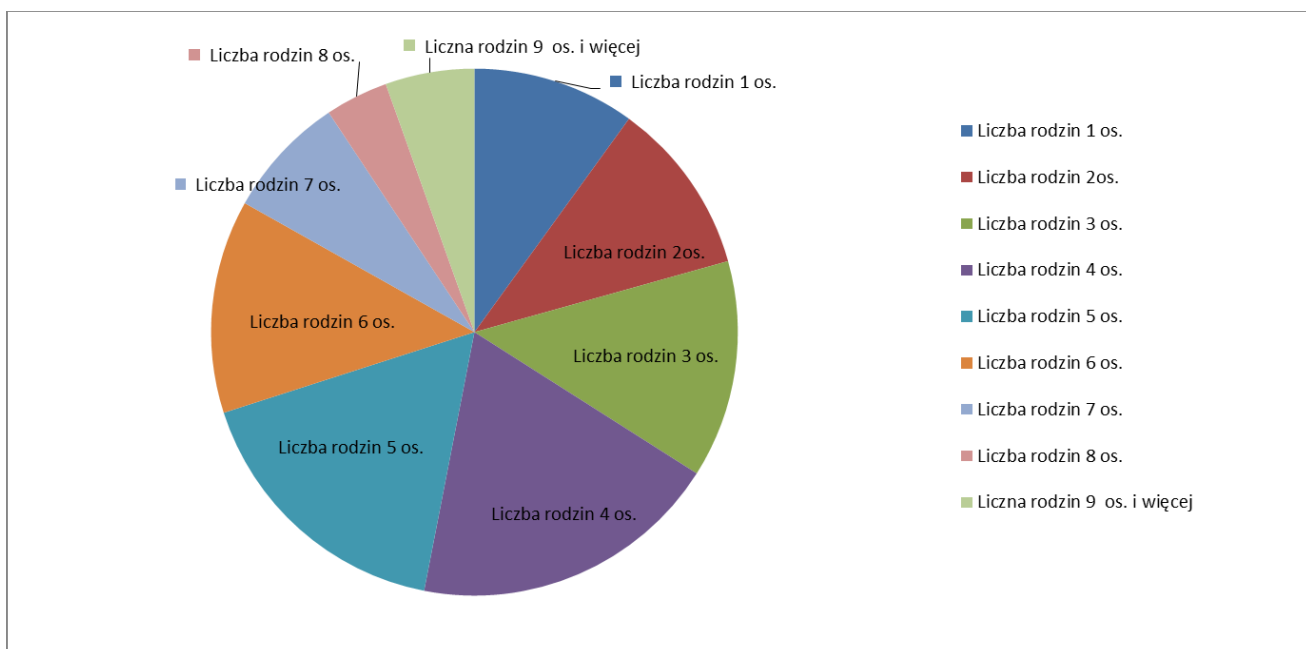

Z likwidacją dzikich wysypisk śmieci jest wiele problemów gdyż likwidacja jednych powoduje powstawanie innych. Z podobnym problemem boryka się też wiele gmin. Na obrzeżach wsi, miast porzucane są najróżniejsze odpady od mebli po gruz z placów budowy. Od początku roku namierzono już wiele takich nielegalnych wysypisk. Z podrzucaniem śmieci chcemy walczyć min. Montując tablice informacyjne, fotopułapki, które są dość skuteczne.

2.3. STAN LUDNOŚCI W GMINIE ŻYRAKÓW, A FUNKCJONOWANIE SYSTEMU ŚMIECIOWEGO.

Szacowana ilość gospodarstw domowych na terenie gminy Żyraków (dane od stycznia do końca września 2018 roku).

Tabela Nr 2

Liczba posesji na terenie Gminy Żyraków

Ogółem jest 3462 posesje oraz 380 posesji niezamieszkałych ogółem 3842

Liczba ludności gminy Żyraków w/g danych z Wydziału Ewidencji Ludności dla poszczególnych miejscowości gminy: rok 2020 – 2021

TABELA NR 3

Lp.	NAZWA MIEJSCOWOŚCI	2020 rok	2021 rok (na dzień 15.10.2021 r.)
1.	BOBROWA	1517	1512
2.	BOBROWA WOLA	388	398
3.	KORZENIÓW	816	803
4.	GÓRA MOTYCZNA	1094	1107
5.	NAGOSZYN	1644	1615
6.	MOKRE	640	624
7.	STRASZĘCIN	2230	2238
8.	WIEWIÓRKA	906	889
9.	WOLA WIELKA	688	696
10.	WOLA ŻYRAKOWSKA	757	750
11.	ZASÓW	932	931
12.	ZAWIERZBIE	1045	1064
13.	ŻYRAKÓW	1718	1724
14.	S u m a	14 375	14351

Terminy uiszczania opłat nie uległy zmianie. Opłaty nalicza się miesięcznie, a uiszcza się kwartalnie.

Od dnia 01 kwietnia 2020 roku na terenie Gminy Żyraków uległa zmianie metoda naliczania opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości zamieszkałych stawka opłaty miesięcznej zbiórki selektywnej (segregacja) wynosi za 1 osobę zamieszkującą nieruchomość 23 złote (Uchwała Rady Gminy Żyraków z dnia 30 grudnia 2019 roku Nr XII/144/19). Stawka ta obowiązywała przez kolejny rok 2021.

2.4. ILOŚĆ ODPADÓW KOMUNALNYCH ODEBRANYCH Z TERENU GMINY ŻYRAKÓW.

Tabela nr 4.

Ilość odpadów komunalnych zmieszanych o kodzie 20 03 01 odebranych z terenu Gm. Żyraków w latach 2019 – 2021

Rok kalend.	2019	2020	2021
Liczba mieszkańców Gminy Żyraków	14 329	14 375	14351
Masa odebranych odpadów komunalnych w Mg	1381,351	1364,400	1604,540
Masa odebranych odpadów w przeliczeniu na 1 mieszkańca na rok (kg)	96,402	94,910	112,00

Przedstawiono ilość odpadów zmieszanych w kolejnych trzech latach oraz średnią ilość na jednego mieszkańca wyprodukowanych na terenie Gminy Żyraków. Wzrost ilości odpadów w ostatnim roku najprawdopodobniej był spowodowany występującą pandemią w 2021 roku oraz napływem obecnie mieszkańców min. Ukrainy.

Ilość odebranych odpadów komunalnych w 2021 roku w Punkcie Selektywnego Zbierania (PSZOK) Tuszyma 140 D oraz Czarna ul. Spółdzielcza 18 przedstawia poniższa tabela nr 5.

Kod zebranych odpadów komunalnych ⁷⁾	Rodzaj zebranych odpadów komunalnych ⁷⁾	Masa zebranych odpadów komunalnych ⁸⁾ [Mg]
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	1,186
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	1,1501
15 01 07	Opakowania ze szkła	3,547
15 01 10*	Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone	0,0420
16 01 03	Zużyte opony	2,2255
20 01 21*	Lampy fluorescencyjne	0,2476
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	24,6600
17 02 02	Szkło	4,7000
17 06 04	Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03	3,918
20 01 10	Odzież	1,5194
20 01 28	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i	1,962

	żywice inne niż wymienione w 20 01 27	
razem		45,1576

2.5. OSIĄGNIĘTE POZIOMY RECYKLINGU, PRZYGOTOWANIA DO PONOWNEGO UŻYCIA I ODZYSKU INNYMI METODAMI ORAZ OGRANICZENIA MASY ODPADÓW KOMUNALNYCH ULEGAJĄCYCH BIODEGRADACJI PRZEKAZANYCH DO SKŁADOWANIA W GMINIE ŻYRAKÓW

Jednym z celów wdrożenia reformy było wypełnienie zobowiązań Polski w zakresie uzyskania wymaganych dyrektywą ws. odpadów poziomów recyklingu niektórych odpadów surowcowych pochodzących z gospodarstw domowych i innych odpadów komunalnych.

Decyzją Komisji Europejskiej z dnia 18 listopada 2011 r. ustanowione zostały zasady i metody obliczeń w odniesieniu do weryfikacji zgodności z celami określonymi w art. 11 ust. 2 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE.

Do wyliczenia „poziomu recyklingu” bierze się pod uwagę:

- łączną masę odpadów poddawanych recyklingowi i przygotowanych do powtórnego użycia pochodzących od gospodarstw domowych oraz innych wytwórców odpadów komunalnych podzieloną przez:

- liczbę mieszkańców,
- wskaźnik GUS ilości wytwarzanych odpadów dla województwa oraz
- łączny udział odpadów papieru, metali, tworzyw sztucznych, szkła

Poziom, recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami, niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2167).

TABELA NR 6

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA KLIMATU I ŚRODOWISKA z dnia 3 sierpnia 2021 r. poz. 1530

w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych

POZIOMY PRZYGOTOWANIA DO PONOWNEGO UŻYCIA I RECYKLINGU ODPADÓW KOMUNALNYCH OBLICZA SIĘ ZGODNIE ZE WZOREM:

$$P = (MR/MW) \times 100\%$$

GDZIE:

P – POZIOM PRZYGOTOWANIA DO PONOWNEGO UŻYCIA I RECYKLINGU ODPADÓW KOMUNALNYCH, WYRAŻONY W %,

MR – ŁĄCZNA MASA ODPADÓW KOMUNALNYCH PRZYGOTOWANYCH DO PONOWNEGO UŻYCIA I PODDANYCH RECYKLINGOWI, WYRAŻONA W MG,

MW – ŁĄCZNA MASA WYTWORZONYCH ODPADÓW KOMUNALNYCH, WYRAŻONA W MG.

TABELA NR 7

Odpady segregowane

POZIOM RECYKLINGU I PRZYGOTOWANIA DO PONOWNEGO UŻYCIA NASTĘPUJĄCYCH FRAKCJI ODPADÓW KOMUNALNYCH: PAPIERU, METALI, TWORZYW SZTUCZNYCH I SZKŁA ODEBRANYCH Z OBSZARU GMINY (W TABELI PRZEDST. PORÓWNWNIE Z ROKIEM 2019, 2020, 2021)

Kod odebranych odpadów komunalnych ⁴⁾	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych ⁴⁾	2019 rok	2020 rok	2021 rok Mg
		Mg	Mg	
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	26,212	38,6676	42,9840
15 01 07	Opakowania ze szkła	103,835	221,300	309,122
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	319,547	383,4966	456,9733
15 01 04	Opakowania z metali	3,690	0,3159	0,1290
ex15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	21,840	45,720	21,610
19 12 01	Papier i tektura			

		0,010	0,780	0,9590
19 12 02	Metale żelazne	0,009	0,036	0,000
19 12 05	Szkło	0,135	0,195	0,000
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	180,020	174,1793	85,600
16 01 03	Opony		29,3264	0,9590

Razem		475,278	696,868	918,3363
Masa odebranych odpadów segreg. przekazanych do recyklingu w przeliczeniu na 1 mieszkańca na rok (kg)	-	33,16	59,79	64,00

W tabeli przedstawiono masę wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca na terenie Gminy Żyraków w Mg/1 osobę w poszczególnych okresach czasu.

Odebrano w roku 2021 o ok. 87,822 Mg szkła i 73,477 Mg tworzyw sztucznych w porównaniu z rokiem 2020, to jest bardzo dobry wynik.

Gmina Żyraków w roku 2021 r. odebrała od mieszkańców gminy więcej niż w latach poprzednich wysegregowanych odpadów komunalnych.

W bilansie poszczególnych kategorii odebrano najwięcej odpadów o kodzie 15 01 02 **Opakowania z tworzyw sztucznych tj: 456,9733 Mg**

Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji PAPIERU, METALI, TWORZYW SZTUCZNYCH I

SZKŁA wynosi na terenie Gminy Żyraków za 2020 rok **21,10 %** przy wymaganym **20 %** (dane ze spraw. 2021). Został osiągnięty poziom odzysku za 2021 rok.

Odpady opakowaniowe (zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Podkarpackiego na lata 2020 – 2026 z perspektywą do 2032 roku)

Kluczowym problemem w gospodarce odpadami opakowaniowymi jest wciąż duża ilość produkowanych opakowań jednorazowych, co przekłada się w konsekwencji na generowanie odpadów z takich opakowań po ich jednorazowym użyciu.

Powstały opracowania wprowadzające mechanizmy mające znacznie ograniczyć w przyszłości produkcję opakowań jednorazowych.

- zbyt duża ilość opakowań, które nie nadają się do recyklingu.
- brak wystarczających mocy przerobowych instalacji do recyklingu odpadów oraz niewielkie zainteresowanie produktem powstałym z odpadów.
- do najważniejszych problemów związanych z gospodarowaniem odpadami opakowaniowymi zalicza się brak stabilności w zakresie zbytu zebranych surowców.

Problem stanowi również niska jakość odbieranych odpadów opakowaniowych z gospodarstw domowych nie pozwalająca sprostać wzrastającym wymaganiom jakościowym surowców.

Odpady ulegające biodegradacji

Krajowy Program gospodarki odpadami zalicza do odpadów komunalnych ulegających biodegradacji:

- - papier i tekturę,
- - odzież i tekstylia z materiałów naturalnych,
- - odpady z terenów zielonych,
- - odpady kuchenne i ogrodowe,
- - drewno,
- - odpady wielomateriałowe,
- - frakcja drobna < 10 mm

Aby możliwe było zrealizowanie obowiązków wynikających z dyrektyw unijnych, tzn. osiągnięcie we wskazanym terminie odpowiednich poziomów odzysku, gmina musi podjąć pewne działania.

Chcąc spełnić wymogi w zakresie ograniczenia przez gminy masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania konieczne jest prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów, w tym odpadów zielonych, biodegradowalnych oraz zagospodarowanie odpadów zielonych we własnym zakresie, poprzez przydomowe kompostowniki min. po to aby odpady tego typu nie trafiły na składowisko odpadów komunalnych ponieważ wówczas odpady komunalne mogą być efektywniej zagospodarowywane.

Gminy zostały zobowiązane do ograniczenia ilości odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania

Gmina Żyraków dokonała zmiany metody naliczania opłat, w taki sposób, że opłata za gospodarowanie odpadami stanowi iloczyn liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość oraz stawki opłaty.

Zwolnienia z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wprowadzone jest dla właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostującymi bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym.

Na terenie Gm. Żyraków jest bardzo duża ilość kompostowników. Szacujemy ich ok. od 80 do 90 % posiadanie gospodarstw domowych.

Wskaźniki odzysku i recyklingu odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przewidzianych do osiągnięcia w 2020 roku i następnych latach - wskaźniki te przedstawia tabela nr 8.

POZIOM OGRANICZENIA MASY OPDADÓW KOMUNALNYCH ULEGAJĄCYCH BIODEGRADACJI PRZEKAZYWANYCH DO SKŁADOWANIA W STOSUNKU DO MASY TYCH ODPADÓW WYTWORZONYCH W 1995 R. (%)

TABELA NR 8

Rok	2012	16 lipca 2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	16 lipca 2020
Dopuszczalny poziom masy odpadów komun. Ulegających biodegradacji przekazanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. (%)	75	50	50	50	45	45	40	40	35

OSIĄGNIĘTY POZIOM OGRANICZENIA MASY ODPADÓW KOMUNALNYCH ULEGAJĄCYCH BIODEGRADACJI KIEROWANYCH DO SKŁADOWANIA NA TERENIE ŻYRAKÓW

Za 2021 rok Tr wynosił: 2,22 % przy dopuszczalnym poziomie 35 %

Wymagane poziomy odzysku odpadów innych niż niebezpieczne odpady budowlane i remontowe

Odpady budowlane uznawane za odpady komunalne, są to odpady budowlano - remontowe wytwarzane w wyniku funkcjonowania gospodarstwa domowego. Również te odpady zostały objęte prawnym obowiązkiem ich odzysku, w tym recyklingu. Gmina Żyraków osiągnęła wymagany poziom 38 % przy wymaganym 70 %.

Obowiązujące poziomy odzysku, w tym recyklingu dla odpadów budowlanych przedstawiono w poniższej tabeli nr 9:

	Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami (%)								
	2012 r.	2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Inne niż niebezpieczne odpady budowlane i remontowe	30	36	38	40	42	45	50	60	70

W roku 2021 Gmina Żyraków wymagane poziomy odzysku innych niż niebezpieczne odpady budowlane i remontowe w wysokości % w takiej, jak w roku 2020, poziom odzysku nie został osiągnięty zgodnie z założeniami.

3. ANALIZA FINANSOWA FUNKCJONOWANIA SYSTEMU

3.1. Koszty funkcjonowania systemu

Koszty funkcjonowania systemu poniesione w roku 2021.

TABELI NR 10

Okres realizacji	Nazwa zadania	Opis zł
01.01. 2021 - 31.12.2021 roku	<i>Dochody finansowe zrealizowane za rok 2021</i>	3 111 662,91 zł
	<i>Wydatki za rok 2021 - koszty całkowite</i>	3 176 359,42 zł
	- Odbiór i zagospodarowanie odpadów z posesji zamieszkałych – za OKRES OD 01.01. – 31.12.2021	
	- Punkt Selektywnego Zbierania Od 01 .01 – 31.12.2021 r. –	
	- wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń + koszty upomnień, korespondencji	88 795,92 zł
	Pozostałą kwotę wydatkowano na zakup materiałów biurowych, opłatę licencji komputerowej itp.	13 605,38 zł
		- 153 492,43 zł

Koszt całkowity funkcjonowania systemu jest niższy niż należność z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi za rok 2021. Wystąpił deficyt środków finansowych niezbędnych na ten cel.

3.2. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi na terenie gminy Żyraków.

„Gmina jest obowiązana utworzyć co najmniej jeden stacjonarny punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych, samodzielnie lub wspólnie z inną gminą lub gminami”.

Gmina Żyraków utworzyła dla mieszkańców gminy dwa Punkty Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, na terenie miejscowości Tuszyma 140 D oraz miejsc. Czarna ul. Spółdzielcza 18.

Przy określaniu celów strategicznych dla Gminy Żyraków w nowo opracowywanej strategii gminy zostało wpisane zadanie: *Budowa gminnego punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, które zostało przewidziane do realizacji do 2026 roku.*

Planowana kwota inwestycji wg szacunków wynosi ok. 3 miliony złotych.

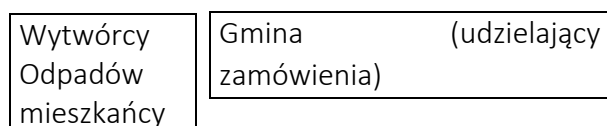
Teren przeznaczony pod tę inwestycję winien być zlokalizowany na gruncie, którego Gmina Żyraków jest właścicielem i posiada do niego tytuł prawny, a lokalizacja odpowiadałaby obecnym wymaganiom oraz byłaby dogodna dla wszystkich mieszkańców gminy. Jest to jednak zadanie zaplanowane do realizacji w najbliższym okresie czasu.

3.3. Możliwości przetwarzania odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy Żyraków

Ogólne zasady zagospodarowania odpadów komunalnych wyznaczają przepisy Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. W wyniku tak zwanej „rewolucji odpadowej”, dokonanej nowelizacją z 2011 roku, odpowiedzialność za zagospodarowanie odpadów została przejęta przez gminy. Po nowelizacji, to gmina odpowiada za organizację systemu gospodarowania odpadami komunalnymi (obligatoryjnie z nieruchomości zamieszkałych, fakultatywnie z pozostałych nieruchomości). Gmina jest zobowiązana do zorganizowania przetargu a odbieranie albo odbieranie i zagospodarowanie tych odpadów. W zamian za odbiór odpadów mieszkańcy zobowiązani są do uiszczenia opłaty na rzecz gminy, która w założeniu ma pokrywać koszty funkcjonowania tego systemu. Istotnym założeniem „rewolucji odpadowej” było przeświadczenie, że obciążenie mieszkańców kalkulowaną z góry opłatą uniemożliwi im uniknięcie poniesienia kosztów obioru odpadów poprzez zagospodarowanie ich w sposób niezgodny z prawem (spalanie w piecach, dzikie wysypiska).

Istotą współczesnego systemu zagospodarowania odpadów komunalnych jest dążenie do minimalizowania masy odpadów trafiających na składowiska. Dlatego zmieszane odpady komunalne, które stanowią ok. 65% masy odpadów komunalnych, co do zasady nie powinny być bezpośrednio składowane, muszą natomiast trafiać w pierwszej kolejności do instalacji ich przetwarzania, a dopiero po ich przetworzeniu mogą być, w jakiejś części składowane (np. po usunięciu różnych frakcji surowcowych).

Rysunek 2: Uproszczony schemat modelu systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Wykonawca zamówienia usługi odbierania odpadów

Odzysk	Unieszkodliwianie (składowanie lub spalanie)
--------	---

Możliwości przetwarzania przez gminę zmieszanych odpadów, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania z mechaniczno- biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Gmina Żyraków przynależała do regionu zachodniego, ale w 2019 roku zniesiona została regionalizacja

Zgodnie z zapisami art. 35 ustęp 4 punkt 6 ustawy z dnia 14 grudnia o odpadach instalacją komunalną jest instalacja do przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych lub pozostałości z przetwarzania tych odpadów spełniająca wymagania najlepszej dostępnej techniki, o której mowa w art. 207 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska, lub technologii, o której mowa w art. 143 tej ustawy, zapewniająca:

- 1) mechaniczno-biologiczne przetwarzanie niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i wydzielenie z niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych frakcji nadających się w całości lub w części do odzysku, lub
- 2) składowanie odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych.

Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne na terenie województwa podkarpackiego, na których były w 2018 roku składowane odpady z grup 01-19 z terenu Gminy Żyraków

Składowisko odpadów w Kozodrzy, **składowisko „Kozodrza” gmina Ostrów**, gdzie instalacją regionalną jest: „Zakład Zagospodarowania Odpadów Kozodrza”, Zakład Usług Komunalnych w Ostrowie, 39 - 103 Ostrów 225

- Sortownia odpadów zmieszanych i z selektywnej zbiórki, Kompostownia przyzmoła, Paszczyzna 62B, 39- 207 Brzeźnica, Przedsiębiorstwo Gospodarowania Odpadami Sp. z o. o. Paszczyzna 62 B, 39-207 Brzeźnica – jako Zakład Zagospodarowania Odpadów.

3.4. ODPADY ZAWIERAJĄCE AZBEST

Z gospodarką odpadami łączy się ściśle dofinansowanie zadania pn. *Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Żyraków*”, które Gm. Żyraków realizuje od 2013 roku. Na terenie Gminy Żyraków w 2012, 2016 roku została przeprowadzona inwentaryzacja ilości, rodzaju oraz rozmieszczenia azbestu i wyrobów zawierających azbest.

Do chwili obecnej Gmina Żyraków rokrocznie ubiega się o uzyskanie dofinansowania na w/w zadanie. Kwota dotacji obejmuje środki Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie 50 %, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie stanowiące 35 % tj. łącznie 85% kosztów zadania. Pozostałą kwotę w wysokości 15% dofinansowania pokrywa Gmina Żyraków. Mieszkaniec nie ponosi żadnej opłaty.

Gmina Żyraków uzyskała na ten cel do chwili obecnej znaczne środki finansowe co jest przedstawione w tabeli nr 12, ale skala problemu związana z azbestem w gminie jest jeszcze duża.

Do chwili obecnej zdemontowano oraz zutylizowano łącznie: **829,12 Mg** na kwotę **309.514,53 zł**

TABELA NR 12

DEMONTAŻ I UTYLIZACJA AZBESTU OGÓŁEM NA TERENIE GMINY ŻYRAKÓW		
ZA OKRES OD 2013 – 2021 R.		
Rok	Ilość zutylizowanego odpadu	Koszt całkowity zadania
2013	225,40 Mg	66.043 zł
2014	53,089 Mg	22.475,74 zł
2015	84,45 Mg	34.807,64 zł
2016	130,43 Mg	38.731,50 zł

2017	67,57 Mg	27.481,47 zł
2019	70,56 Mg	38.515 zł
2020	180,12 Mg	74.410,48 zł
2021	17,50 Mg	7 049,70 zł
Ogółem: 829,12 Mg na kwotę 309.514,53 zł		

W 2015 r. Gmina Żyraków opracowała inwentaryzację sieci wodociągowej wykonanej z rur azbestowo – cementowych.

Gmina Żyraków uzyskała dofinansowania na budowę nowej sieci wodociągowej w miejsc. NAGOSZYN, z Regionalnego Programu Operacyjnego w Rzeszowie na lata 2019 – 2020.

W ramach zadania zostało wykonane 6,951 km wodociągu z rur PE 100. W wyniku wykonanych prac i przełączeniu wszystkich użytkowników do nowego wodociągu został wyłączony z eksploatacji wodociąg azbestowy. Wodociąg azbestowy pozostanie w ziemi jako nieczynny.

3.5. WNIOSKI KOŃCOWE.

W niniejszym dokumencie została dokonana szczegółowa analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy za rok 2021.

Analizie poddano zarówno parametry finansowe, jak również wskaźniki związane z zagospodarowaniem odpadów.

Z analizy wynika, że:

W trakcie realizacji Krajowego planu gospodarki odpadami zaobserwowano poprawę w większości dziedzin gospodarki odpadami. Udało się osiągnąć cele założone w Krajowy Program Gospodarki Odpadami, inne zaś w dalszym ciągu pozostają aktualne i są w trakcie realizacji.

Na terenie Gminy Żyraków osiągnięto cele w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi:

- 1) Gmina Żyraków objęła 100% mieszkańców zorganizowanym systemem zbiórki odpadów komunalnych, nieruchomości na których zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne. Nieruchomości niezamieszkałe (szkoły, sklepy) nie zostały objęte „nowym systemem śmieciowym”. W roku 2021 rozpoczęto i wezwano do przedłożenia umów i dowodów uiszczania opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi z nieruchomości niezamieszkałej od 1 stycznia 2021 r. (w tym odpadów segregowanych). Trwa weryfikacja danych.
- 2) Gmina Żyraków podjęła działania w zakresie nowej lokalizacji na terenie gminy Żyraków budowy Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych Gminy Żyraków, który odpowiadałby obecnym wymaganiom oraz byłby dogodny dla wszystkich mieszkańców gminy.
- 3) Analiza wykazała, że liczba ludności zgłoszona w deklaracjach ujętych do systemu posiada rozbieżności. Różnica ta jest spowodowana trendami migracyjnymi ludności gminy (studenci, osoby pracujące za granicą, itp.). Cały czas aktualizowane są dane w związku z urodzeniami i zgonami osób mieszkańców gminy.
- 4) Na terenie Gminy Żyraków w roku 2021 masa odebranych odpadów o kodzie 20 03 01 wyniosła 1604,540 [Mg] co z rokiem 2020 jest o (1364,400 Mg) 240,140 Mg więcej z porównaniem do roku poprzedniego.
- 5) W 2021 roku Gmina Żyraków ograniczyła masę odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania do Tr % w

stosunku do masy tych odpadów składowanych w 1995 roku przy dopuszczalnym poziomie dla roku 2021 wynoszącym 35 %.

- 6) Gmina Żyraków w 2021 r. osiągnęła wszystkie wskaźniki właściwego gospodarowania odpadami - poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji PAPIERU, METALI, TWORZYW SZTUCZNYCH I SZKŁA wynosi 21,10 %, przy wymaganym poziomie 20 %. Nie został osiągnięty jedynie poziom odzysku odpadów budowlanych.
- 7) łączny koszt funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi wynosi 3 176 359,42 zł i jest wyższy niż należności z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, co spowodowało niedobór środków finansowych. (szczegółowe rozliczenie w 3.1. Koszty funkcjonowania systemu).
- 8) Na terenie Gminy Żyraków uległa zmianie metoda naliczania opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości zamieszkałych stawka opłaty miesięcznej zbiórki selektywnej (segregacja) wynosi za 1 osobę zamieszkujejącą nieruchomość 23 złote (Uchwała Rady Gminy Żyraków z dnia 30 grudnia 2019 roku Nr XII/144/19). Stawka ta obowiązywać będzie przez następne lata.
Skutki finansowe udzielonych ulg na kompostowniki za rok 2021 stanowią ok. 88,50 % mieszkańców gminy- szczegółowo ulga jest przypisana do 10.817 osób z dofinansowaniem kompostowników.
- 9) Nie stwierdza się zagrożenia dotyczącego braku możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.
- 10) Wszystkie odpady komunalne pochodzące z gminy Żyraków zagospodarowywane są zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i wojewódzkim planem gospodarki odpadami komunalnymi. (zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami dla województwa podkarpackiego na lata 2020 – 2026 z perspektywą do 2032 roku).

- 11) W perspektywie czasowej koniecznym zadaniem do zrealizowania będzie budowa Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych na terenie Gminy.

Gmina Żyraków wpisała w Planie Inwestycyjnym Województwa Podkarpackiego przedsięwzięcie pn:

Gminny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych do realizacji na terenie Gminy Żyraków. Termin realizacji określono do 2026 roku. Gmina Żyraków ubiega się o przyznanie środków finansowych na planowaną wyżej inwestycję.

Analizę sporządziła:
mgr Grzyb Barbara